

Vooradvies externe veiligheid

Aan : Gemeente Lochem, t.a.v. 5.1.2e
Zaaknummer : 2024EA0399
Onderwerp : Realiseren woningen, Lochemseweg 1a Harfsen
Behandeld door : 5.1.2e
Datum : 22 april 2024

Advies

Onder het plangebied liggen twee hogedruk aardgasleidingen. Er reiken geen plaatsgebonden risicocontouren over het plangebied waardoor wordt voldaan aan de grens- en standaardwaarde uit de wetgeving. De belemmeringsgebieden van de buisleidingen vormen een belemmering voor een aantal woningen. De woningen mogen niet gerealiseerd worden binnen dit gebied. De brandaandachtsgebieden van de buisleidingen reiken over het plangebied. Om deze reden moet het groepsrisico verantwoord worden conform artikel 5.15 Bkl. De VNOG moet om advies worden gevraagd over de onderwerpen bestrijdbaarheid, zelfredzaamheid en geneeskundige hulpverlening. Mocht het initiatief doorgang vinden dan wordt geadviseerd om ook de Gasunie bij het plan te betrekken.

Inleiding

De locatie Lochemseweg 1a in Harfsen (perceel; AMN00, B, perceelnummer 2753) is een zoekgebied voor de uitbreiding van woningen. Een concreet plan ligt er nog niet, maar een initiatiefnemer is bezig de mogelijkheden te verkennen. Ten behoeve van deze verkenning heeft de initiatiefnemer onderstaande schets aangeleverd (zie figuur 1).

Figuur 1: mogelijk plan woningbouw Lochemseweg 1a Harfsen

Omdat er twee hogedruk aardgasleidingen over het plangebied lopen vraagt gemeente Lochem de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) om advies over het onderwerp externe veiligheid. Hierbij gaat het specifiek om de volgende vragen:

- Op welk deel van het terrein mogen woningen worden gebouwd? Kan dit worden aangegeven met een kaartje.
- Is de afstand ten opzichte van de buisleiding nog bepalend? Zo ja waar moeten we rekening mee houden?
- Is het aantal woningen nog bepalend? Zo ja hoeveel woningen?

- Zijn er nog aanvullende onderzoeken nodig?
- Moet de VNOG vooraf om advies worden gevraagd?
- Zijn er nog andere belangrijke punten met betrekking tot externe veiligheid?

Juridisch kader

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving die ontstaan door opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen. Hierbij gaat het om stationaire milieubelastende activiteiten, transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en buisleidingen.

De instructieregels voor de beoordeling van externe veiligheid bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn opgenomen in paragraaf 5.1.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Op basis van artikel 8.0b in dat besluit, gelden deze instructieregels ook bij een aanvraag omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit. In dit advies wordt het voorgenomen initiatief getoetst aan de betreffende instructieregels.

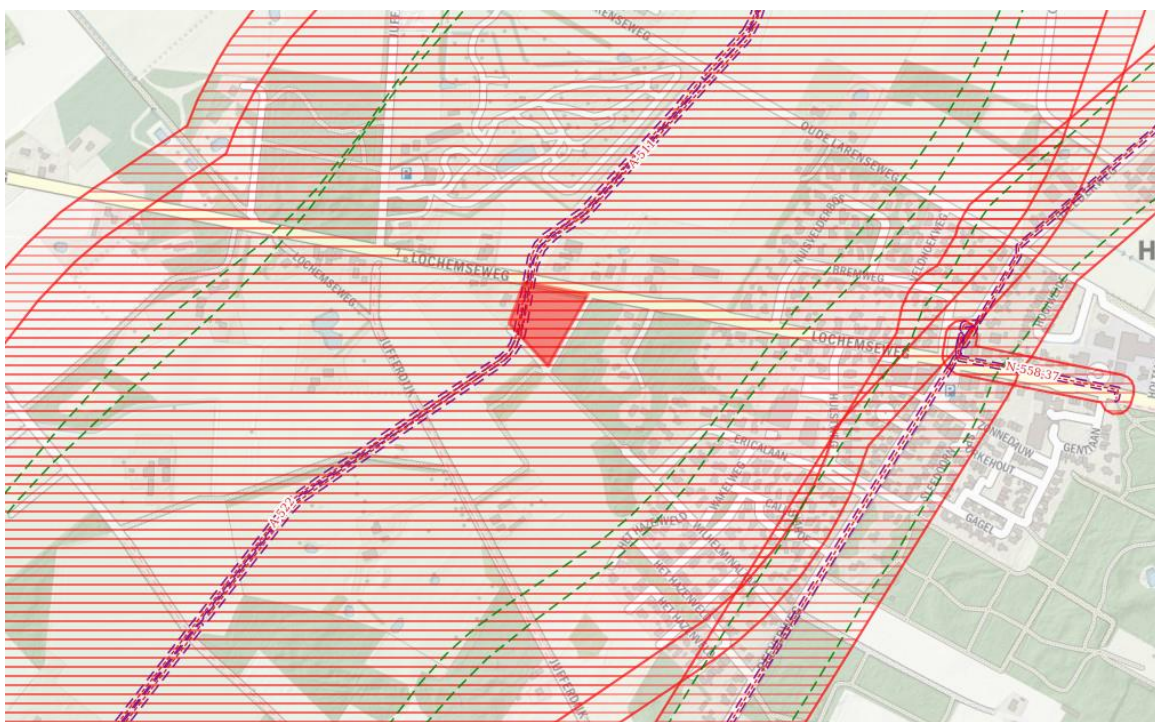
Binnen het beoordelingskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico (PR) van 10^{-6} per jaar en het groepsrisico (GR). Het plaatsgebonden risicobeleid bestaat uit harde afstandscontouren tussen risicobron en (beperkt) kwetsbaar object. Het wordt uitgedrukt in een contour van 10^{-6} per jaar (de kans dat per jaar 1 persoon overlijdt door een ongeluk met een gevaarlijke stof mag niet groter zijn dan 1 op een miljoen). Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet worden vastgesteld of het plangebied is gelegen binnen de PR en/of de aandachtsgebieden van een risicobron. Binnen de 10^{-6} contour is het realiseren van kwetsbare objecten niet toegestaan.

Inhoudelijke beoordeling

In de beoogde situatie worden diverse woningen gerealiseerd. Omdat het gaat om meer dan twee woningen per hectare moeten de woningen, volgens bijlage VI van het Bkl, worden gezien als kwetsbare gebouwen (Onderdeel C en onder a).

Beoordeling risicobronnen

Aan de hand van de Atlas leefomgeving en de EV-signaleringskaart is gekeken of in de directe omgeving (binnen een straal van 1.500 meter) van het plangebied relevante risicobronnen aanwezig zijn (figuur 1).

Figuur 2: plangebied t.o.v. risicobronnen in de omgeving

Mobiele risicobronnen

Hogedruk aardgasleidingen (A-522 en A-511): Onder het plangebied lopen twee hogedruk aardgasleidingen van de Gasunie. Deze leidingen moeten worden gezien als milieubelastende activiteiten volgens het Bal en Bkl (Bijlage VII, categorie D2). Voor buisleidingen met gevaarlijke stoffen moeten de plaatsgebonden risicocontour en het brandaandachtsgebied berekend worden. Met enige zekerheid kan worden gesteld dat de plaatsgebonden risicocontouren van de twee buisleidingen in deze situatie binnen de belemmeringsgebieden van de buisleidingen blijven of niet aanwezig zijn. Het plaatsgebonden risico vormt daarmee geen belemmering voor het beoogde plan

Het beoogde plangebied ligt wel in het brandaandachtsgebied van twee buisleidingen. Gelet op artikel 5.14 van het Bkl kan het brandaandachtsgebied in het omgevingsplan geografisch worden aangewezen als brandvoorschriftengebied. Wanneer de gemeente dit vastlegt in het omgevingsplan dienen aanvullende bouwmaatregelen getroffen te worden. Momenteel heeft gemeente Lochem geen voorschriftengebied aangewezen in het omgevingsplan op de locatie van het desbetreffende plan. Daarmee zijn artikel 5.14 en bijhorende aanvullende bouwmaatregelen niet relevant voor het beoogde plan.

Omdat het plangebied in het brandaandachtsgebied van twee buisleidingen ligt, moet het groepsrisico conform artikel 5.15 Bkl kwalitatief verantwoord worden. Onder de Omgevingswet is het niet meer noodzakelijk om het groepsrisico te berekenen. Dit in tegenstelling tot de 'oude' wetgeving waar een groepsrisicoberekening verplicht was wanneer (beperkt) kwetsbare objecten werden toegelaten binnen het invloedsgebied van een buisleiding. Natuurlijk mag een groepsrisicoberekening nog steeds worden uitgevoerd, mocht de gemeente hier behoefte aan hebben.

Aansluitend moet conform artikel 5.2 Bkl voor deze ontwikkeling beoordeeld worden of:

1. Er voldoende mogelijkheden zijn voor het voorkomen, beperken en bestrijden van de relevante scenario's door de hulpdiensten (bestrijdbaarheid);
2. Er voldoende mogelijkheden zijn voor de personen in het gebouw om zich in veiligheid te brengen (zelfredzaamheid), en;
3. De mogelijkheden voor geneeskundige hulpverlening.

De Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) moet voor bovenstaande onderwerpen om advies worden gevraagd.

Daarnaast dient rekening te worden gehouden met een belemmeringsgebied van 5 meter aan weerszijden van de buisleidingen. Dit gebied moet vrij zijn van vaste bebouwing ten behoeve van veiligheid en onderhoud aan leidingen (artikel 5.19 Bkl). Op grond van de aangeleverde schets is vastgesteld dat een deel van de beoogde woningen binnen de belemmeringsgebieden van de buisleidingen liggen (zie figuur 3). De bouw van woningen binnen deze gebieden is, zoals aangegeven, niet toegestaan. Geadviseerd wordt om de woningen buiten de belemmeringsgebieden te positioneren.

Figuur 3: buisleidingen en belemmeringsgebieden t.o.v. het plangebied

Tot slot wordt geadviseerd, mocht het initiatief doorgang vinden, om de Gasunie bij het plan te betrekken. In de beoogde situatie wordt namelijk dicht op de buisleiding gebouwd wat gevolgen kan hebben voor de veiligheid van de omgeving. Het is daarom goed om de Gasunie een advies te laten uitbrengen over dit plan.

Conclusie / Advies

Onder het plangebied zijn twee hogedruk aardgasleidingen gelegen. Er reiken geen plaatsgebonden risicocontouren over het plangebied waardoor wordt voldaan aan de grens- en standaardwaarde uit de wetgeving. De belemmeringsgebieden van de buisleidingen vormen een belemmering voor een aantal woningen. De woningen mogen niet gerealiseerd worden binnen dit gebied. De brandaandachtsgebieden van de buisleidingen reiken over het plangebied. Om deze reden moet het groepsrisico verantwoord worden conform artikel 5.15 Bkl. De VNOG moet om advies worden gevraagd over de onderwerpen bestrijdbaarheid, zelfredzaamheid en geneeskundige hulpverlening. Mocht het initiatief doorgang vinden dan wordt geadviseerd om ook de Gasunie bij het plan te betrekken.

Beantwoording vragen

- Op welk deel van het terrein mogen woningen worden gebouwd? Kan dit worden aangegeven met een kaartje.
De woningen moeten worden gebouwd buiten de belemmeringsgebieden van de twee buisleidingen. Dit betekent dat de woningen moeten worden gepositioneerd buiten de rode streken die zijn aangegeven in figuur 3. De woningen binnen de rode zone mogen niet gerealiseerd worden.
- Is de afstand ten opzichte van de buisleiding nog bepalend? Zoja waar moeten we rekening mee houden?
Zoals aangegeven is het van belang dat de woningen buiten de belemmeringsgebieden van de buisleidingen worden gebouwd. Verder gelden er qua afstanden geen beperkingen mits goed verantwoord. In de ideale situatie worden woningen zo ver mogelijk van buisleidingen gebouwd en het liefst buiten aandachtsgebieden. Het is dus de vraag of het wenselijk is om de beoogde woningen zo dicht op de buisleidingen te bouwen.
- Is het aantal woningen nog bepalend? Zo ja hoeveel woningen?
Het aantal woningen is niet bepalend.

- Zijn er nog aanvullende onderzoeken nodig?
Er zijn geen aanvullende onderzoeken nodig. Mocht de gemeente dit wenselijk vinden dan kan eventueel een groepsrisicoberekening worden uitgevoerd. Onder de Omgevingswet is het uitvoeren van deze berekening niet verplicht.
- Moet de VNOG vooraf om advies worden gevraagd?
Omdat de ontwikkeling binnen het brandaandachtsgebied van twee buisleidingen ligt moet de VNOG om advies worden gevraagd.
- Zijn er nog andere belangrijke punten met betrekking tot externe veiligheid?
Mocht het initiatief doorgang vinden dan wordt geadviseerd om de Gasunie bij het plan te betrekken.

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1